

Peperiksaan Tambahan
Sidang Akademik 1994/95

Mei/Jun 1995

JIM 311 - Analisis Vektor

Masa: [3 jam]

ARAHAN KEPADA CALON:

- Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **LIMA** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.
- Jawab mana-mana **LIMA** soalan. Setiap soalan bernilai 100 markah dan markah subsoalan diperlihatkan di penghujung subsoalan itu.
- Setiap jawapan mesti dijawab di dalam buku jawapan yang disediakan.

1. (a) Buktikan bahawa syarat perlu dan cukup untuk

$$\underline{a} \times (\underline{b} \times \underline{c}) = (\underline{a} \times \underline{b}) \times \underline{c}$$

ialah

$$(\underline{a} \times \underline{c}) \times \underline{b} = \underline{0}$$

(35 mark)

(b) Cari nilai α supaya vektor

$$\underline{a} = \alpha \hat{i} - 2\hat{j} + \hat{k} \text{ dan}$$

$$\underline{b} = 2\alpha \hat{i} + \alpha \hat{j} - 4\hat{k}$$

adalah berserentang.

(30 mark)

(c) Tunjukkan bahawa jika dua garis lurus yang diwakili oleh

$$(\underline{r} - \underline{a}) \times \underline{b} = \underline{0}$$

dan

$$(\underline{r} - \underline{c}) \times \underline{d} = \underline{0}$$

bersilang, maka

$$(\underline{a} - \underline{c}) \cdot \underline{b} \times \underline{d} = 0.$$

(35 mark)

2. (a) Jika $\underline{F} = 2z\hat{i} + x^2\hat{j} + x\hat{k}$ dan

$$\phi = 2x^2y^2z^2, \text{ cari } (\underline{F} \times \nabla) \phi \text{ pada titik } (1, -1, 1).$$

(35 mark)

(b) Tunjukkan bahawa

$$\text{kurl}(\text{grad } \phi) = \underline{0}$$

untuk sebarang medan skalar ϕ .

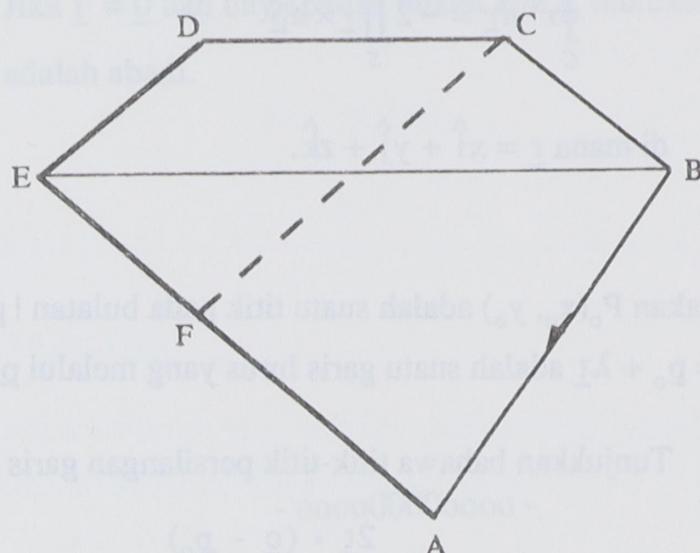
(30 mark)

(c) Jika $\underline{F} = x\hat{i} + 2y\hat{j} + 3z\hat{k}$, nilaiakan

$$\int\limits_O^A \underline{F} ds$$

di sepanjang lengkungan $\underline{r} = \left(t, \frac{t^2}{\sqrt{2}}, \frac{t^3}{3} \right)$ dari asalan 0 ke suatu titik A apabila $t = 2\pi$. (35 markah)

3. (a) Dalam Rajah 1, ABCDE adalah suatu pentagon dengan $\vec{BE} = 3 \vec{CD}$ dan $2 \vec{AE} = 3 \vec{BC}$.

Rajah 1

Buktikan bahawa $2 \vec{AB} = 3 \vec{ED}$. Cari kedudukan titik F di atas EA supaya CF selari dengan BA. (35 markah)

- (b) Cari persamaan satah yang berserenjang kepada vektor $\underline{a} = 2\hat{i} + 3\hat{j} + 6\hat{k}$ dan melalui titik yang diberikan oleh vektor kedudukan $\underline{b} = \hat{i} + 5\hat{j} + 3\hat{k}$. (30 markah)
- (c) Jika $\underline{w} = a\underline{u} + b\underline{v} + c(\underline{u} \times \underline{v})$ dan $\underline{u}, \underline{v}$ masing-masing mempunyai magnitud 2 dan 3 unit, dan sudut di antara $\underline{u}$ dan $\underline{v}$ adalah $\frac{\pi}{3}$. Buktikan bahawa

$$|\underline{w}|^2 = 4a^2 + 6ab + 9b^2 + 27c^2.$$

(35 markah)

4. (a) Nyatakan Teorem Stokes dengan jelas. Diberi medan vektor $\underline{F} = (x - y)\hat{i} + 2z\hat{j} + x^2\hat{k}$,

nilaikan

$$\iint_S \text{curl } \underline{F} \cdot d\underline{S}$$

di mana S adalah permukaan kon $z = \sqrt{x^2 + y^2}$, untuk $x^2 + y^2 \leq 4$.

(60 mark)

(b) Buktikan

$$\oint_C r^2 d\underline{r} = -2 \iint_S \underline{r} \times d\underline{S}$$

di mana $\underline{r} = x\hat{i} + y\hat{j} + z\hat{k}$.

(40 mark)

5. Katakan $P_o(x_o, y_o)$ adalah suatu titik pada bulatan $|\underline{p}|^2 - 2\underline{p} \cdot \underline{c} + f = 0$, dan $\underline{p} = \underline{p}_o + \lambda \underline{t}$ adalah suatu garis lurus yang melalui $\underline{p}_o$ dan selari dengan vektor

(a) Tunjukkan bahawa titik-titik persilangan garis lurus dan bulatan itu ialah

$$\underline{p}_o \text{ dan } \underline{p}_o + \frac{2\underline{t} \cdot (\underline{c} - \underline{p}_o)}{|\underline{t}|} \underline{t}.$$

(40 mark)

- (b) Deduksikan bahawa jika garis lurus $\underline{p} = \underline{p}_o + \lambda \frac{\underline{t}}{2}$ adalah suatu tangen kepada bulatan $|\underline{p}|^2 - 2\underline{p} \cdot \underline{c} + f = 0$, pada $\underline{p}_o$, maka

$$\underline{t} \cdot (\underline{c} - \underline{p}_o) = 0.$$

Seterusnya, tunjukkan bahawa jika $\underline{p}$ adalah sebarang titik pada tangen itu $(\underline{p} - \underline{p}_o) \cdot (\underline{c} - \underline{p}_o) = 0$.

(60 mark)

6. (a) Vektor kedudukan suatu zarah dalam gerakan sesatah pada sebarang muka diberi oleh

$$\underline{r} = (a \cos wt)\hat{i} + (b \sin wt)\hat{j}.$$

Tunjukkan bahawa pecutannya sentiasa mengarah kepada asalan.

(35 mark)

- (b) Dengan menggunakan tata tanda biasa, persamaan keseimbangan suatu bendalir yang berkeadaan diam diberi oleh

$$\nabla P = \rho \underline{F}.$$

- (i) Tunjukkan bahawa

$$\rho \operatorname{kurl} \underline{F} - \underline{F} \times \operatorname{grad} \rho = \underline{0}, \text{ dan } \underline{F} \cdot \operatorname{kurl} \underline{F} = 0.$$

- (ii) Jika $\underline{F} \neq \underline{0}$ dan daya badan bukan abadi, buktikan bahawa $\underline{F}$ dan $\operatorname{kurl} \underline{F}$ adalah abadi.

(65 markah)

AKAUN KERADA GALAH

Sila perhatikan bahawa kereta paperkson ini mengandungi 1234567890 maka surat yang berikut sebelum anda memulakan soalan ini.

- 000000000000 -

Jawab semula-jawab soalan Soalan ini boleh diberi maksud maksud maksud dan di perhitungkan di penghujung setiap soalan ini.

Terdapat jawapan tersebut dijawab di dalam buku jawapan yang disediakan.